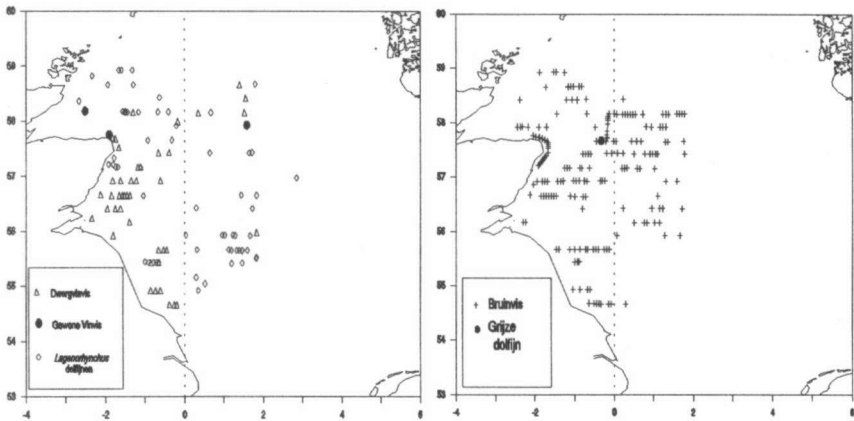

Waarnemingen van zeezoogdieren

JULI 1995 - AUGUSTUS 1995 In juli 1995 werd de eerder gememoreerde Haringecho survey uitgevoerd in de noordwestelijke Noordzee met aan boord zowel een team vogelwaarnemers (CJC/CW) als walviswaarnemers (MFL, KJT, MH). Zoals gebruikelijk hielden de vogelwaarnemers ook zeezoogdieren bij en in het onderstaande volgt een overzicht van de resultaten. De waarnemingsinspanning is weergegeven in figuur 1, en alle zeezoogdieren die werden gezien buiten de tellingen om zijn buiten beschouwing (figuur 2) gelaten. In totaal werden 935 walvisachtigen genoteerd (568 waarnemingen) en 21 Grijze Zeehonden *Halichoerus grypus* (16 gevallen):

Sei/Minke/Bottlenose whale kleine vinvis/Butskop	1	1
large <i>Balaenoptera</i> spec. grote vinvis	1	1
<i>Balaenoptera physalus</i> Gewone Vinvis	2	2
<i>Balaenoptera acutorostrata</i> Dwergvinvis	58	59
dolphin dolfijn	3	5
<i>Lagenorhynchus</i> spec. Witsnuit-/Witflankdolfijn	2	5
<i>Lagenorhynchus albirostris</i> Witsnuitdolfijn	86	237
<i>Lagenorhynchus acutus</i> Witflankdolfijn	4	19
<i>Grampus griseus</i> Grijze Dolfijn	2	3
<i>Phocoena phocoena</i> Bruinvis	409	603
<i>Halichoerus grypus</i> Grijze Zeehond	16	21
Totaal	584	956

Dwergvinvissen werden, overigens net als de meeste andere soorten, verspreid over vrijwel het gehele gebied aangetroffen. De meeste waarnemingen (ook buiten de tellingen om) werden echter vlak voor de kust van zuidoost Schotland gedaan, tussen de Farne Islands en Aberdeen (figuur 2). Daarnaast werd een concentratie van dieren gevonden voor de Noordoostengelse kust en enkele verspreide dieren in de centrale noordelijke Noordzee. Opvallend afwezig was de Dwergvinvis in de Moray Firth (tussen de Orkney Eilanden en Peterhead). Niet eerder werden tijdens een dergelijke survey zoveel exemplaren geteld en tussen de gewone (wat saaie) langszwemmende exemplaren bevonden zich enkele 'uitbundig' opspringende dieren. Buiten de tellingen om werd het schip benaderd door een drietal Dwergvinvissen waaronder zich een

Figuur 2. Waarnemingen van Dwergvinvissen, Gewone Vinvissen, Witsnuit- en Witflankdolfijnen (links) en Bruinvis en Grijze Dolfijn (rechts), juli 1995.

Figure 2. Sightings of Minke Whales, Fin Whales, White-beaked and White-sided Dolphins (left) and Harbour Porpoise and Risso's Dolphin (right), July 1995.

zeer klein exemplaar bevond. Het ging hier wellicht om een familie (δ , φ en kalf) en dat zou de eerste keer zijn dat een adulte Dwergvinvis met kalf tijdens onze vogeltellingen werd waargenomen. Vrijwel alle Dwergvinvissen waren solitair en daartussen waren enkele zeer kleine individuen. Eén dier viel op door een volledig afgescheurde rugvin. Driemaal werd een grote vinvis opgemerkt en steeds konden deze dieren door de krachtige blaaswolk worden ontdekt. Waarschijnlijk ging het steeds om de Gewone Vinvis, een soort die in de Noordzee door ons nog niet eerder was gezien. Eén exemplaar fourageerde vlak onder de kust ter hoogte van Peterhead. Dit dier moet vanaf het strand prima zichtbaar zijn geweest. Witsnuit- en Witflankdolfijnen werden verspreid in kleine troepjes gezien. De indruk bestaat dat deze dieren tegenwoordig minder talrijk voorkomen in de Noordzee, in elk geval is het totaal aantal dieren en groepjes (261/92) vrij klein in vergelijking met het grote aantal Bruinvissen en Dwergvinvissen. Eén maal werd een groepje Grijze Dolfijnen gezien. Alle ongedetermineerde dolfijnen behoorden vermoedelijk tot het geslacht *Lagenorhynchus*. Veruit de talrijkste soort was de Bruinvis. Niet eerder werden door vogelwaarnemers in zo'n korte tijd (en beperkt gebied) zo enorm veel exemplaren gezien. Het is moeilijk om oudere tellingen met de nieuwste te vergelijken, omdat juist bij de Bruinvis ervaring een belangrijke rol speelt bij het ontdekken. Veelvuldig werden (jonge) kalfjes in het kielzog van volwassen exemplaren opgemerkt en er valt feitelijk geen gebied aan te wijzen waar de soort danwel volkomen ontbrak, danwel in bijzonder hoge dichtheden voorkwam (figuur 2). Lichtomstandigheden en de kleur van de zee maakten het ontdekken afwisselend zeer eenvoudig en zo goed als onmogelijk, maar over het algemeen waren de waarnemingsomstandigheden gedurende de gehele survey redelijk.

Informatie van: NZG/Marine mammal database, Kees Camphuysen, Mark Hoekstein, Mardik Leopold, Klaas-Jan Teule, Chris Winter CJC